

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 26 januari 1932 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av lagutskotten åliggande granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning ha båda kamrarna till lagutskott hänvisat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första lagutskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågavarande ändamål från justitieombudsmansexpeditionen mottagit dels de diarier, vilka år 1931 förts i nämnda expedition och under justitieombudsmannens ämbetsresor, dels ock expeditionens registratur för samma år. Därjämte ha på särskild begäran handlingarna rörande vissa av justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

Justitieombudsmannen meddelar till en början, att han med stöd av 25 § i den för honom gällande instruktionen begagnat sig av semester under tiderna från och med den 16 mars till och med den 2 april samt från och med den 7 till och med den 11 april, under vilka tider nuvarande justitierådet Hilding Forsman förestått ämbetet, ävensom från och med den 6 till och med den 25 juli samt den 29 och den 30 december, under vilka tider revisionssekreteraren Hugo Ericsson förvaltat ämbetet.

Ämbetsberättelsen upptager här efter redogörelse för sådana mot tjänstemän för fel eller försummelse i tjänsten anställda åtal, vilka under året blivit slutligen avgjorda eller i någon instans prövade.

Justitieombudsmannen redogör vidare i berättelsen för vissa ärenden, som ej föranlett åtal, samt meddelar därvid, att han under denna avdelning, i likhet med vad som skett de närmast föregående åren, av utrymmesskäl intagit redogörelse för allenast ett tiotal under år 1931 behandlade ärenden av mera allmänt intresse.

I ämbetsberättelsen äro därefter intagna av justitieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1931 till Konungen avlätna framställningar, nämligen

den 14 februari angående ersättning till advokaten K. Ekberg för biträde åt häktad person i rannsakningsmål m. m.;

den 28 februari angående ifrågasatt omreglering av Nordmarks härads, Jösse och Södersysslets domsagor;

den 27 juni angående åtgärder för snabbare rättskipning i Södra Roslags domsaga;

den 30 juni angående åtgärder för snabbare rättskipning i Sollentuna och Färentuna härads domsaga;

den 1 juli angående åtgärder för snabbare rättskipning i Aska, Dals och Bobergs härads domsaga;

den 3 juli angående ändrade bestämmelser om sättet för anförande av besvär i brottmål rörande vissa minderåriga m. m.; och

den 26 september angående åtgärder till förebyggande av missuppfattning av gällande bestämmelser om avgift för restindrivning i vissa fall.

Justitieombudsmannen Ekbergs inspektionsresor under år 1931 ha ägt rum inom Östergötlands samt Göteborgs och Bohus län, varjämte inspektion ägt rum å Stockholms stads rannsakningsfängelse samt å statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens vårdanstalt för alkoholister därstädes.

I avseende å vad under inspektionerna förekommit hänvisar justitieombudsmannen till det därunder förda diariet.

Över de under år 1931 handlagda klagomål och anställda åtal m. m. meddelas i ämbetsberättelsen följande översikt:

»Antalet härstädes diarietförda ärenden under år 1931 — däri inbegripna 20 av tryckfrihetskommittén handlagda ärenden — har uppgått till 712.

I förhållande till år 1930 diarietförda ärenden innebär detta antal en ökning av ett 20-tal ärenden.

Vid 1931 års början voro — fränsett ett antal balanserade ärenden av annan beskaffenhet — av förut inkomna klagomål eller eljest mot tjänstemän anhängiggjorda ärenden fortfarande under handläggning härstädes 58

Under år 1931 hava anhängiggjorts ärenden mot tjänstemän:

genom inkomna klagomål — däribland icke inberäknat ett antal anonyma skrifter, vilka icke diarietförts — ett antal av 487

samt på grund av anmärkningar, gjorda vid granskning av fångförteckningar eller vid ämbetsresa eller annorledes, ett antal av 117

Summa balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän 662

Av berörda ärenden hava under 1931:

1) såsom återkallade avskrivits	5
2) till annan myndighet överlämnats	28
3) efter vederbörandes hörande fått förfalla	95
4) efter annorledes verkställd utredning avskrivits	196
5) utan åtgärd avskrivits	183
6) till åtal hänvisats	14

Första lagutskottets utlåtande Nr 1.

3

7) föranlett annan åtgärd än åtal	81
8) föranlett framställning till Kungl. Maj:t	6
och äro vid 1931 års slut:	
9) i avbidan på infordrad förklaring, påminnelser avgivande eller annan utredning vilande	45
10) i avbidan på domstols eller myndighets beslut vilande	7
11) på prövning beroende	5
	Summa 665 ¹

Under år 1931 har, såsom av ovanstående redogörelse framgår, i 14 ärenden, varav 2 ärenden avsett en och samma person samt ettvarvt av 3 ärenden samma två personer, beslutits anställande av åtal mot tjänstemän, nämligen

på grund av förd klagan mot	9
av annan anledning mot	3
	Summa 12

Sälunda har för nedan angivna fel eller försummelser i tjänsten förordnats om åtal mot:

- 1) häradshövding för det han, oaktat förste notarien redan avgjort ett ärende, ånyo upptagit detta och avkunnat annat beslut däri (sid. 88 o. f.);
 - 2) stadsfiskal för uttagande av för hög avgift för vissa intyg samt underlåtenhet att belägga intygen med stämpel (sid. 79 o. f.);
 - 3) landsfiskal för felaktigt förfarande i utmätningssärende (sid. 73 o. f.);
 - 4) t. f. domhavande för ådömande av en i lag ej medgiven straffsats;
 - 5) landshövding och t. f. landssekreterare för obehörigt meddelande av arbetsförbud;
 - 6) häradshövding för felaktig behandling av lagfartsärenden m. m.;
 - 7) häradshövding för utfärdande av felaktigt gravationsbevis;
 - 8) t. f. landsfiskal för försummelse vid kungörande av exekutiv auktion;
 - 9) kyrkoherde för obehörigt utlysande av kyrkostämma och undertryckande av förhandlingsfriheten därå;
 - 10) landsfiskal för vägran att tillhandahålla offentlig handling m. m.;
- och
- 11) t. f. domhavande för felaktigt förfarande vid sammanläggning av straff.»

Berättelsen upptager vidare meddelande därom, att sedan början av senaste lagtima riksdag någon förklaring av lag i den ordning § 19 rege- ringsformen bestämmer, icke blivit av Kungl. Maj:t meddelad.

Vid berättelsen äro såsom bilagor fogade en tabell och fyra förteckningar. Tabellen avser samtliga av 1931 års riksdag avlätna skrivelser

¹ Ett ärende har föranlett både åtal och annan åtgärd, varjämte vardera av två ärenden föranlett såväl framställning till Kungl. Maj:t som annan åtgärd.

m. m. i nummerföljd enligt fjortonde samlingen av bihanget till riksdagens protokoll. Förteckningarna upptaga dels de av 1931 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser jämte uppgifter om de åtgärder, som under nämnda år vidtagits i anledning av samma skrivelser, dels sådana i sistberörda förteckning angivna ärenden, som vid utgången av år 1931 ännu voro i sin helhet eller till någon del på Kungl. Maj:ts prövning beroende, dels ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från riksdagen före år 1931 men vid samma års början varit i sin helhet eller till någon del oavgjorda, jämte uppgift om den behandling, dessa ärenden undergått under år 1931, dels ock ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från justitieombudsmannen före den 1 januari 1931 och vari under år 1931 åtgärd vidtagits eller vilka vid samma års slut ännu voro på Kungl. Maj:ts prövning beroende, jämte kortfattad uppgift om ärendenas behandling.

Vid den granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen

anmäler.

Stockholm den 26 januari 1932.

På första lagutskottets vägnar:

A. AKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerman, Borell, Svenson i Eskhult, Schlyter, Öhman, Jonsson i Lycksele, Branting och Halvarsson;

från andra kammaren: herrar Björkman, Lindqvist i Halmstad, Nilsson i Antnäs, Olsson i Rimforsa, Hedlund i Östersund, Christenson, Jonsson i Risinge och Sjöström.